

A KÖLTSÉGVETÉS KÉSZÍTÉST MEGALAPOZÓ NORMARENDSZEREK ÉS A KÖLTSÉGVETÉSEK KAPCSOLATA

Norma adott építmény egységnyi mennyiségének előállításához meghatározott feltételek és körülmények között szükséges erőforrások mennyiségét (költségét) vagy az előállításához szükséges időtartamot adja meg.

Normatíváról akkor beszélünk, ha kisebb pontossággal nagyobb vonalú költségvetéssel megelégszünk, ez jellemzően a bruttó újraelőállítási költség számítás első két eljárásával (költségnorma, részekre bontás) használják.

A K Ö L T S É G V E T É S E K

KÖLTSÉGVETÉS adott normarendszer alapulvételével (annak bontási részletességével) adott építési munkára készített műszaki-gazdasági dokumentum.

A tételes költségvetés:

Egy tétel: összefüggő megvalósítási folyamatsornak olyan (legnagyobb) elkülönített szakasza, amelynek természetes erőforrásszükségleti értékét egy-egy konkrét adat még elfogadható pontossággal jellemez.

Tétel felépítése

Egy tétel megjelenítése a következő lehet:

A feladat három fő részre bomlik: /egy tétel kidolgozásánál

a./ **Költségvetés kiírási részre**
az adott építési feladatot a felhasználásra kerülő normarendszernek megfelelő részekre (tételre) kell bontani.
Részei:

- ◆ azonosító kód (tétel sorszáma)
- ◆ tétel szövege
- ◆ dimenzió

b./ **Mennyiségszámítás**
a tervek alapján a tételre bontott építmény megvalósításának megfelelően a mennyiségszámítást (külön dokumentálva) elvégzik
Mennyiségszámításnak előírt szabályai vannak!

c./ **tételre vonatkozó költségek (árak) — árképzés**
(kétszlopos)

Részei:

- ◆ egységnyi díj
- ◆ egységnyi anyagköltség
- ◆ tétel összes díja
- ◆ tétel összes anyagköltsége

ad./a. KÖLTSÉGVETÉS KIÍRÁS

1./ Tételek sorszáma:

általában egy fejezeten belül, növekvő sorrend, kivétel lehet a betonszerkezet, ahol egyes normarendszereknél a sorrend

- ◆ betonozás
- ◆ vasszerelés
- ◆ segéd szerkezet: zsaluzat, állvány

2./ Tétel azonosítója:

(például: ÉMIR, FÉMIR)

- 1 – normál
- 2 – módosított (M)
- 3 – különleges (K)

4	3

munkanem

0	2

tételcsoport

0	1	0

tételszám

Munkanem

- ◆ az építőipari gyakorlatban kialakult munkamegosztást – szakmai bontást tükrözi (43-bádogozás)

Tételcsoport

- ◆ a munkanemen belül, a szakmai gyakorlatnak megfelelő csoportosítás (- 02 - fekvőeresz-csatorna szerelése)

Tételszám

- ◆ konkrét tételre vonatkozó szám
(- 010 horganyzott acéllemezről, 65 cm kiterített szélességig)

3./ Tétel szövege:

tartalmaz minden olyan elemet, amely az ár kialakításában szerepet játszik, és egyben a feladatot részletesen körül írja, úgymint

- ◆ a munka megnevezését (csatorna)
- ◆ a végrehajtás helyét (fekvő)
- ◆ a készítendő szerkezet és anyag minőségét (horganyzott acél)
- ◆ kívánt méretet (65 cm kit. szélesség esetleg vastagság)
- ◆ szükséges technológiát (-)
- ◆ végzett munka minőségi osztályát (I. osztály)
- ◆ és minden olyan részletet, amely a kivitelezés egyedi jellegére utal, és az árban szerepet játszhat (-)

ad.b./ MENNYISÉGSZÁMÍTÁS

- ◆ idomterv a tételek mennyiségének kiszámítására és a
- ◆ méretkimutatás mennyiségek helyességének ellenőrzésére szolgál

A méretkimutatás tételenként történik, része:

- ◆ a tétel sorszáma
- ◆ rövidített szövege
- ◆ méretszámítás vázlatos bemutatása, tervre való hivatkozás (vázlatok)

FONTOS! az egyes normarendszerekben, minden munkanem fejezet előtt közlik „A mennyiségmeghatározás és felmérés szabályai”-t

ad.c./ TÉTELEKRE VONATKOZÓ KÖLTSÉGEK

A KÖLTSÉGEK KÖZVETLEN ÉS KÖZVETETT KÖLTSÉGEKRE OSZTHATÓK

I.) KÖZVETLEN KÖLTSÉGEK

alapvetően két részre bomlik a költség

- ◆ építési díjra és
- ◆ anyagköltségre

Építési díj (D)

$D = \text{Béreköltség} + \text{Gépköltség} + \text{Munkahelyi rezi}$

Béreköltség: - $\text{alapbér} \cdot \text{Nb} \cdot \text{b}$ (munkaidőnorma * órabérrel)

- ◆ bértkiegészítő fizetések (szabadság, ebédidő stb.)
- ◆ bérpótlékok (túlóradíj stb.)
- ◆ a bér közterhei (Tb, szolidaritási alap stb.)

Gépköltség = $N_g * g$

ahol N_g – a gépidőnorma (reprezentatív gépre)
 g – gépműszakóra költsége
= energia, üzemanyag költség
= gépkezelők bére, bérjáruléka
= fel és levonulás
= amortizáció stb.

Munkahelyi rezszi (építésvezetőségi általános költség)

◆ az irányítással, és a munkával nem közvetlenül kapcsolatos, de munkahelyi költségek (építésvezetőségi bére, közterhei, védőétel és ital, munkahely berendezése – korlát, világítás, rezszi anyagok stb.)

Számítás módja $(B + G) * Mhr\%$

ahol $Mhr\%$ - a munkára jellemző %-os érték

Anyagköltség:

A = közvetlen anyagköltség + fuvarozási és rakodási költségek

Közvetlen anyagköltség = $N_a * A_a$

ahol N_a – anyagnorma
 A_a – anyag beszerzési ára (egységre)

Fuvarozási és rakodási költségek = $N_a (v + k + r + d)$

Ahol v – vasúti fuvarköltség
 k – közúti fuvarköltség
 r – rakodási költség
 d – depóniaképzés költsége

II.) KÖZVETLEN KÖLTSÉGEKEN TÚLI KÖLTSÉGEK

Közvetett költségek (amik előfordulhatnak)

a./ **Bruttó fedezet** — a munkahelyi rezszihez hasonló rezszi jellegű költség, de tartalmát tekintve eltér.

Részei:

- ◆ központi irányítás költsége (bérköltség, fenntartási ktsg. stb.)
- ◆ munkásellátás költségei (munkaruha, étk. Hozzájárulás stb.)
- ◆ felvonulási költségek
- ◆ A CÉG NYERESÉGE

Számítása: a díjnak a százalékában!

b./ **Pótlékok** átlagostól eltérő építéshelyi körülmények miatt felmerülő
többletköltségek ellensúlyozására

Ilyen lehet:

- ◆ működő üzemben való munka
- ◆ munkaidő korlátozottan vehető igénybe
- ◆ különlegesen magas vagy mély létesítményben van a munka stb.

Számítása: a díjnak a százalékában!

c./ **Árkockázati fedezet** - az anyagár változások fedezetéül szolgál elsősorban

Számítása: az anyagköltség százalékában (ezrelékében)!

d./ **Anyagigazgatási költség** - az anyagok beszerzésével, raktározásával kapcsolatos költségek fedezetére (ha raktározni kell!)

Számítása: az anyagköltség százalékában!

e./ **Ideiglenes melléklétesítmények költségei**
munkaterület megközelítésének energia, közmű költségek, téliesítés stb.

Számítása: külön költségvetésben

f./ **Költségtérítések**

jellemzően

- ◆ közműbekötések költsége
- ◆ lerakóhelyek díjai (pl.: föld, sít, szemét stb...)

Számítása: ténylegesen felmerülő költségek, amit számla ellenében a megrendelő kifizet. Nem számítható rá semmi!

g./ **Tartalékkeret** előre nem látható költségekre
(jellemző rekonstrukciónál)

Számítása: a teljes költség 5 vagy 10%-a
Csak ténylegesen felmerült és indokolt
plusz költségnél számolható el!